

План
практичного заняття з курсу
«Правове регулювання туристичної діяльності»
на тему: «Правове регулювання безпеки туристичної діяльності »
(на два заняття)

1. Поняття безпеки в галузі туризму та основні заходи щодо її забезпечення.
2. Захист прав туристів.
3. Загальна характеристика договорів страхування туристів. Основні поняття страхового права.
4. Види договорів страхування туристів.
5. Обов'язкові договори страхування туристів.
6. Правове регулювання здійснення рятувальних заходів на об'єктах туристичних відвідувань.

Джерела для підготовки:

1. Нормативно-правові акти:

1. Конституція України.
2. Цивільний кодекс України.
3. Господарський кодекс України.
4. Кодекс цивільного захисту України
5. Закон України «Про туризм» від 15 вересня 1995 року / Відомості Верховної Ради України. - 1995. - №31. - Ст. 241.
6. Закон України «Про правовий статус іноземців» від 4 лютого 1994 року / Відомості Верховної Ради України. - 1994. - №23. - Ст.162.
7. Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» від 11 вересня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - №9. - Ст.79.
8. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02 березня 2015 року // Відомості Верховної Ради України. - 2015. - №23. - Ст.158.
9. Закон України «Про захист прав споживачів» від 15 грудня 1991 року / Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 30. - Ст.379.
10. Закон України «Про порядок виїзду з України та в'їзду в Україну громадян України» від 21 січня 1994 року / Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 18. - Ст. 101.
11. Закон України «Про курорти» від 5 жовтня 2000 року // Відомості Верховної Ради України від 15.12.2000 — 2000 р., № 50, стаття 435
12. Закон України «Про міжнародні договори» від 29 червня 2004 року // Відомості Верховної Ради України від 10.12.2004 — 2004 р., № 50, стаття 540
13. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 року // Голос України від 12.06.1991.
14. Наказ Державної туристичної адміністрації України від 24.09.2004 року №83 «Про затвердження Положення про порядок видачі дозволів на право здійснення туристичного супроводу фахівцям туристичного супроводу» // Офіційний вісник України, від 05.11.2004р. - №42.
15. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Положення про управління туризму та курортів» від 27 січня 2016 року №116 – Інтернет ресурс – www.gov.ua/
16. Порядок проведення пошуково-рятувальних робіт на об'єктах туристичних відвідувань, затверджено наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України від 12.06.2012 р. № 891 // Офіційний вісник України, від 03.08.2012р. - №56.

17. Порядок здійснення рятувальних заходів на об'єктах туристичних відвідувань, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 травня 2009 року № 507 (зі змінами) // Офіційний вісник України, від 05.06.2009р. - №39.
18. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності» від 11 листопада 2015 року №991 // Урядовий кур'єр від 23.12.2015 року. - № 240.
19. Угода між ООН і Всесвітньою туристичною організацією, затверджена резолюцією ООН від 23.12.2003 року № 58/232
20. International Convention on the Travel Agency Contract. Uniform Law Review // UNIDROIT. - Rome, 1970. - P. 66-93.
21. Директива ЄС №90/314 від 13.06.1990 р.
22. Директива ЄС №93/13 від 21.04.1993 р.
23. Директиви ЄС №94/47 від 26.10.1994 р.

2. Спеціальна наукова література:

1. Кубах А.І., Коляда Т.А., Харитонов О.В.. Правове регулювання туристської діяльності: Навчальний посібник. - Харків: ХНАМГ, 2010.-282с.
2. Козловський Є. В. Правове регулювання туристичної діяльності [текст] : навч. посіб. / Є. В. Козловський. – К. : «Центр учбової літератури», 2015. –272 с.
3. Руденко Л.Д. Щодо відповідальності суб'єктів туристичної діяльності // Форум права. – 2011 .- №3. – С. 668 – 674.
4. Федорченко Н. Правові проблеми надання послуг з перевезення туроператорами // Підприємництво, господарство і право. – 2010. - №7. – С.85-88.
5. Шульга Р.Р. Проблемні питання відповідальності суб'єктів туристичної діяльності // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Випуск 2. – Том 2. – 2014.
6. Гудима М. До питання про розподіл відповідальності між туроператором і турагентом // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - №6. – С.49-52.
9. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. За ред. проф. Коссака В.М. – К.: Істина, 2008.
10. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України. За ред. проф. Коссака В.М. – К.: Правова єдність, 2010.
15. Димінська Олена. Особливості захисту прав споживачів туристичних послуг за законодавством України та ЄС // Вісник Хмельницького національного університету. – 2014.- №13. - С. 94-100.
16. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні / Під ред. В.К.Федорченка. – К.: 2002. 29.
17. Александрова А.Ю. Международный туризм: Учебник. М.: Аспект Пресс, 2002. – 470 с.
18. Гнатюк М.Р. Закон України «Про туризм»: постатейний коментар / М.Р.Гнатюк – К.: Видавничий дім «Ін Юре», 2006. – 197 с. 34.
19. Гудима М.М. Право туриста на інформацію: недоліки законодавчого регламентування / Марія Гудима / Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України [текст] : Збірник наукових статей. Випуск 28. – Івано- Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2012. – 274 с., С. 100-107.
20. Матвієнко А.Т.Науково-практичний коментар до Закону України «Про туризм» / [Матвієнко А.Т., Приянчук І.В., Лесик М.А., Андрейцев В.В.] – К.: Науково-дослідний інститут туризму та курортів, 2006. – 212 с.
21. Пацурія Н.Б. Об'єкти страхових правовідносин у сфері господарювання / Актуальні проблеми реформування земельних, екологічних, аграрних та господарських правовідносин: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 17-18 травня 2013 р.). – Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2013. – 468 с.
22. Гостюк В.І. Проблеми правового регулювання безпеки туризму // Європейські перспективи. – 2014. - №6. – С.162 – 167
23. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. – Навчальний посібник. – Чернівці: Книги-XXI, 2003. – 300с.

24. Ващишин М. Правове регулювання туристичної діяльності: навч.- метод. посібник / М.Ващишин. – Л.: ПП Сорока Т.Б., 2014. – 168 с.

25. Керівні положення для імплементації правил захисту даних у системі співпраці з захисту споживачів (2011/136/ЄС). Рекомендація Комісії від 1 березня 2011 року / Офіційний вісник ЄС. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minjust.gov.ua/45878>. – Загол. з екрану.

3. Судова практика:

1. Витяг з судової практики Верховного суду України з розгляду цивільних справ про захист прав споживачів (2009-2012рр.) від 01.02.2013 року, підготовленим суддею Верховного Суду України Т.Є.Жайворонок і головним консультантом управління вивчення та аналізу судової практики С.В.Павловською. – Інтернет ресурс – www.rada.gov.ua/

2. Висновки Верховного Суду України, викладені в постановках, ухвалених за результатами розгляду заяв про перегляд судового рішення з підстави, передбаченої п. 1 ч. 1 ст. 355 Цивільного процесуального кодексу України, за II півріччя 2013 р. від 01.02.2014 року – Інтернет ресурс – www.rada.gov.ua/

Питання для самоконтролю:

1. Які загрози і ризики існують при здійсненні туристичної діяльності?
2. Наведіть визначення поняття «безпека туризму».
3. Назвіть види туристичних послуг з підвищеним ризиком.
4. Дайте поняття об'єкта туристичних відвідувань.
5. Чи поширюється Закон України «Про захист прав споживачів» на туристів?
6. Назвіть обов'язкові види страхування туристів.
7. Назвіть сторін договору страхування.
8. Розкрийте правовий статус вигодонабувача за договором страхування.
9. Чи в будь-якому випадку турист є вигодонабувачем за договором страхування.
10. Дайте визначення поняття «франшиза».

Завдання

1. Схематично зобразіть систему заходів по забезпеченню безпеки туристів.
2. Порівняйте поняття «страхового випадку» і «страхового ризику», «страхової суми» та «страхової виплати».
3. Охарактеризуйте суб'єктний склад договору страхування. Схематично зобразіть правові зв'язки між суб'єктами договору страхування.
4. Наведіть приклад умови договору страхування в сфері туристичної діяльності де обумовлена франшиза.
5. Проаналізуйте проект Закону України «Про внесення змін до Закону України "Про туризм" (щодо безпеки)» та визначіть основні відмінності з нормами чинного Закону України "Про туризм" які б на Вашу думку суттєво покращили безпеку туризму (проект додається).

Порівняльна таблиця до проекту Закону України Про внесення змін до Закону України "Про туризм" (щодо безпеки)

	Норми чинної редакції	Норми проекту Закону України
	Закон України «Про туризм»	
	Розділ II ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ТА ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ	Розділ II ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ТА ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ В ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ
	Стаття 10 “Повноваження центральних органів виконавчої влади в галузі туризму”	Стаття 10 “Повноваження центральних органів виконавчої влади в галузі туризму”

	1. Центральний орган виконавчої влади в галузі туризму: організує та забезпечує реалізацію державної політики в галузі туризму, виконання цього Закону та інших нормативно-правових актів; бере участь у підготовці проєктів нормативно-правових актів у галузі туризму, у межах своєї компетенції розробляє і затверджує нормативно-правові акти, узагальнює практику застосування законодавства в галузі туризму, курортно-рекреаційної сфери, вносить пропозиції щодо його удосконалення; забезпечує реалізацію програм розвитку туризму в Україні; ...	в межах своїх повноважень реалізує державну політику по захисту прав, інтересів, забезпеченню безпеки туристів, збереженню культурних та духовних цінностей суспільства, природного середовища; розробляє та затверджує типові документи на туристичне обслуговування (договір про туристичне обслуговування), правила розрахунку за туристичний продукт тощо; проводить контроль за додержанням правил та строків фінансового забезпечення відповідальності туроператора;
	Розділ III БЕЗПЕКА ТУРИЗМУ	Розділ III БЕЗПЕКА ТУРИЗМУ
	Стаття 13 “Безпека в галузі туризму”	Стаття 13 “Безпека в галузі туризму”
	Безпека в галузі туризму - сукупність факторів, що характеризують соціальний, економічний, правовий та інший стан забезпечення прав і законних інтересів громадян, юридичних осіб та держави в галузі туризму. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи в межах своїх повноважень вживають заходів, спрямованих на: забезпечення закріплених Конституцією України (254к/96-ВР) прав громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля при здійсненні туристичних подорожей, захист громадян України за її межами; забезпечення особистої безпеки туристів, збереженість їх майна, незавдання шкоди довкіллю; інформування суб'єктів туристичної діяльності про загрозу безпеці туристів у країні (місті) тимчасового перебування; надання необхідної допомоги туристам, які опинилися у надзвичайній ситуації; забезпечення туристам (екскурснтам) можливості безперешкодного одержання медичної, правової та інших видів невідкладної допомоги, доступу до засобів зв'язку; заборонення використання туризму з метою незаконної міграції,	Безпека у галузі туризму – особиста безпека туристів (екскурсантів), збереження їх життя, здоров'я та майна, не завдання збитку природному середовищу, матеріальним та духовним цінностям суспільства, культурній та історичній спадщині. При наданні туристичних послуг органи державної влади та суб'єкти, що здійснюють та (або) забезпечують туристичну діяльність, повинні забезпечити належний рівень збереження життя та здоров'я туристів (екскурсантів), як у звичайних умовах, так і в надзвичайних ситуаціях. До повноважень визначеного органа державної влади в галузі туризму та органів місцевого самоврядування належать: інформування туроператорів, турагентів, туристів (екскурсантів) про загрозу небезпеки туристів в країні (місті) тимчасового перебування, у тому числі шляхом розповсюдження відповідних повідомлень в засобах масової інформації; забезпечення належного рівня особистої безпеки туристів (екскурсантів), збереження їх майна; визначення та затвердження переліку видів туризму чи туристичних подорожей (екскурсій), які пов'язані з підвищеним ризиком для здоров'я та життя туристів (екскурсантів); надання всієї необхідної допомоги туристам (екскурснтам), яким загрожує небезпека та які опинилися в надзвичайній ситуації, у тому числі надання невідкладної медичної та правової допомоги, доступу до засобів зв'язку; забезпечення збереження та відновлення цілісності туристичних ресурсів, їх раціонального використання, шляхом встановлення гранично припустимих навантажень, охорони довкілля, належного стану природних, культурних та історичних пам'яток, контроль

сексуальної, трудової та інших видів експлуатації громадян; охорону туристичних ресурсів України, встановлення гранично допустимих навантажень на об'єкти культурної спадщини та довкілля; забезпечення безпеки об'єктів туристичних відвідувань з урахуванням ризику виникнення природних і техногенних катастроф та інших надзвичайних ситуацій тощо. З метою забезпечення безпеки туристів суб'єкти туристичної діяльності, здійснюючи відповідний вид діяльності, зобов'язані: інформувати туристів про можливі небезпеки під час подорожі, необхідність виконання загальнообов'язкових вимог та запобіжних чи попереджувальних заходів (медичних щеплень тощо); створювати безпечні умови в місцях надання туристичних послуг, забезпечувати належне облаштування трас походів, прогулянок, екскурсій тощо; забезпечувати спеціальні вимоги безпеки під час надання туристичних послуг з підвищеним ризиком (автомобільний, гірський, лижний, велосипедний, водний, мотоциклетний, пішохідний туризм, спелеотуризм тощо); забезпечувати туристів кваліфікованими фахівцями туристичного супроводу, спеціальним спорядженням та інвентарем; забезпечувати навчання туристів засобам профілактики і захисту від травм, попередження нещасних випадків та надання першої медичної допомоги; забезпечувати надання оперативної допомоги особам, які постраждали під час подорожі, транспортування потерпілих; оперативно інформувати органи місцевої влади та відповідальних осіб про надзвичайні ситуації, в яких опинилися туристи, подавати відомості про зниклих осіб. Особи, які організовують експлуатацію туристичних ресурсів, зобов'язані забезпечувати виконання вимог щодо охорони довкілля та охорони культурної спадщини, а також вживати заходів щодо забезпечення мінімізації або припинення шкідливого впливу на довкілля і соціально-культурне середовище та компенсувати завдані їм при цьому збитки. Надання необхідної допомоги туристам, які опинилися у надзвичайній ситуації в межах	за розміщенням туристичних об'єктів і використанням історично-культурних пам'яток; визначення та забезпечення належного рівня безпеки туристичних об'єктів для туристів (екскурсантів), з урахуванням ризику виникнення природних та техногенних явищ та інших надзвичайних ситуацій; недопущення використання туризму з метою незаконної міграції та експлуатації громадян, трудової, сексуальної, тощо; затвердження типових документів на туристичне обслуговування(договір про туристичне обслуговування, правила розрахунку за туристичний продукт, які обов'язково включають в себе вимоги безпеки туриста (екскурсанта); з метою збереження забезпечення безпеки туриста (екскурсанта) до договору про туристичне (екскурсійне) обслуговування обов'язково включаються: - перелік документів, які необхідні для в'їзду (виїзду) в країну(місто) тимчасового перебування; - умови та правила в'їзду в країну (місто) тимчасового перебування, включаючи необхідність одержання візи для в'їзду країну тимчасового перебування; - інформація про митні, прикордонні, медичні, санітарно-епідеміологічні та інші правила країни (міста) тимчасового перебування; - інформація про місце знаходження, адресу, контактні номери телефонів державних установ в Україні, дипломатичних та консульських представництв України в країні (місті) тимчасового перебування, в які турист (екскурсант) може звернутися у разі виникнення надзвичайної ситуації чи інших обставин, які погрожують безпеці життя та здоров'я, та також, якщо виникла загроза спричинення шкоди особистому майну туриста (екскурсанта). - інформація про національні та релігійні особливості країни (міста) тимчасового перебування туриста (екскурсанта); - інформування туристів (екскурсантів), про подорожі (екскурсії), які пов'язані з тимчасовим перебуванням в країнах (містах) підвищеного ризику захворювання інфекційними хворобами,; - обов'язково вказується адреса (місто перебування) та контактні номери телефонів в країні (місті) тимчасового перебування керівника групи, якщо подорож (екскурсія) організованої групи неповнолітніх дітей, проводяться без супроводу батьків, усиновителів, опікунів; - попередження про обов'язкове проведення профілактичних дій (медичних щеплень, тощо), у відповідності до міжнародних медичних вимог, для туристів, які подорожують в країні тимчасового перебування з підвищеною епідеміологічною ситуацією; - інформація про інші особливості подорожі. Суб'єкти туристичної діяльності, а саме: туроператор, турагент, організації, які здійснюють екскурсійне обслуговування, інші суб'єкти туристичної діяльності зобов'язані: інформувати туриста (екскурсанта) про особливості туристичної подорожі (екскурсії), відповідно до договору; забезпечувати належний рівень безпеки для
---	---

території України, здійснюється спеціалізованими державними, комунальними та приватними службами, а також рятувальними командами, що утворюються відповідно до законодавства.	туристів (екскурсантів) під час всієї подорожі (екскурсії), включаючи автомобільні, водні, гірські перевезення, проходження маршрутів з підвищеним рівнем небезпеки, тощо; при здійсненні туристичної подорожі та екскурсії, умови якої пов'язані з підвищеним рівнем небезпеки для життя та здоров'я туристів (екскурсантів), суб'єкти туристичної діяльності у обов'язковому порядку користуватися послугами кваліфікованих інструкторів-провідників, та забезпечувати, у разі необхідності, туристів (екскурсантів) спеціальним спорядженням та інвентарем; проводити, у разі необхідності, з туристами (екскурсантами) інструктаж по проходженню туристичного маршруту (екскурсії), попередні навчання з профілактики та захисту від травмування та надання першої медичної допомоги; надавати оперативну допомогу туристам (екскурсантам), які постраждали під час подорожі, транспортувати потерпілих; терміново інформувати центральний орган державної влади в галузі туризму, та у разі необхідності інші органи державної влади, органи місцевого самоврядування, спеціалізовані служби з забезпечення безпеки туристів та зацікавлених осіб про надзвичайні події, які сталися з туристами (екскурсантами) під час туристичної подорожі (екскурсії) на території України та за її межами; фізичні та юридичні особи, які використовують туристичні ресурси, зобов'язані виконувати вимоги щодо збереження належного стану природних, культурних та історичних пам'яток, охорони довкілля, вживати заходи щодо мінімізації або припинення шкідливого впливу на зазначені ресурси (об'єкти) та компенсувати завдані їм збитки. В разі офіційного підтвердження органами державної влади та органами місцевого самоврядування про виникнення небезпеки в країні (місті) тимчасового перебування туристів (екскурсантів), загрози їх життю і здоров'ю, а також загрози спричинення шкоди їх майну, турист (екскурсант) та туроператор (турагент) має право вимагати у встановленому порядку розірвання договору про надання туристичних послуг чи внесення до нього змін. Турист чи інший замовник туристичних послуг має право на розірвання договору про надання туристичних послуг у разі отримання офіційної інформації про небезпеку у країні (місті) тимчасового перебування, та отримання до початку подорожі всієї вартості туристичного продукту (путівки), зазначеної у договорі, а у разі початку подорожі – її частки в розмірі, пропорційній вартості не отриманих послуг. Туристам, які опинилися у надзвичайній ситуації на території України, термінову та необхідну допомогу надають спеціалізовані державні, комунальні та приватні служби, а також рятувальні команди, які утворюються відповідно до законодавства. Організація рятувальних команд і порядок здійснення рятувальних заходів (507-2009-п) визначаються Кабінетом Міністрів України. Держава забезпечує захист законних прав та інтересів іноземних туристів відповідно до законодавства та міжнародних договорів України.
--	--

	Організація рятувальних команд і порядок здійснення рятувальних заходів (507-2009-п) визначаються Кабінетом Міністрів України. Держава забезпечує захист законних прав та інтересів іноземних туристів відповідно до законодавства та міжнародних договорів України.	
	Стаття 15 “Фінансове забезпечення відповідальності туроператора та турагента”	Стаття 15 “Фінансове забезпечення відповідальності туроператора”
	З метою забезпечення прав та законних інтересів громадян - споживачів туристичних послуг туроператор та турагент зобов'язані здійснити фінансове забезпечення своєї цивільної відповідальності (гарантією банку або іншої кредитної установи) перед туристами. Туроператор для покриття своєї відповідальності за збитки, що можуть бути заподіяні туристу в разі виникнення обставин його неплатоспроможності чи внаслідок порушення процесу про визнання його банкрутом, які пов'язані з необхідністю покриття витрат туриста з його повернення в місце проживання (перебування), відшкодування вартості ненаданих послуг, передбачених договором, повинен надати підтвердження фінансового забезпечення своєї відповідальності (гарантію банку або іншої кредитної установи) перед туристом, в установленому порядку. <i>{Частина друга статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1276-VI (1276-17) від 16.04.2009 }</i> Турагент для покриття своєї відповідальності за збитки, що можуть бути заподіяні туристу в разі виникнення обставин його	Фінансове забезпечення відповідальності туроператора здійснюється шляхом надання гарантій банку та договором страхування відповідальності. Гарантом банківської гарантії є банківська установа (банк) або інша кредитна установа, зареєстрована у відповідності до законодавства України. Договір страхової відповідальності виконується між туроператором та страховиком, яким є страхова організація, зареєстрована належним чином та діюча у відповідності до законодавства України. Банківська гарантія не може бути відкликана та договір страхування відповідальності не може бути розірваний достроково. Фінансове забезпечення туроператора укладається на строк не меншій чим один рік з обов'язковим затвердженням строку дії. В банківської гарантії або договорі страхування відповідальності необхідно передбачити право туриста (іншого замовника), який заключив договір про реалізацію туристичного продукту з турагентом, діючим на підставі агентського договору з туроператором, в письмовій формі звертатися про заподіяний збиток до туроператора чи до безпосередньо до страховика або гаранта з письмовою заявою про відшкодування по договору страхової відповідальності туроператора чи сплаті грошової суми по банківській гарантії. Туроператор зобов'язаний щорічно надавати відомості про укладення договору про банківську гарантію чи страхову відповідальність до центрального органу виконавчої влади в галузі туризму. Фінансове забезпечення не потрібне державним та комунальним підприємствам, які здійснюють діяльність з

неплатоспроможності чи внаслідок порушення процесу про визнання його банкрутом, та які пов'язані з необхідністю відшкодування вартості ненаданих послуг, передбачених договором, повинен надати підтвердження фінансового забезпечення своєї відповідальності (гарантію банку або іншої кредитної установи) перед туристом, в установленому порядку. Мінімальний розмір фінансового забезпечення туроператора має становити суму, еквівалентну не менше ніж 20000 євро. Розмір фінансового забезпечення туроператора, який надає послуги виключно з внутрішнього та в'їзного туризму, має становити суму, еквівалентну не менше ніж 10000 євро. Мінімальний розмір фінансового забезпечення турагента має становити суму, еквівалентну не менше ніж 2000 євро. Будь-які суми, надання яких гарантується фінансовим забезпеченням цивільної відповідальності туроператора, використовуються виключно для задоволення вимог, що висуваються на підставі та за наявності обставин, зазначених у цій статті. Відшкодування збитків, заподіяних туристу в разі виникнення обставин неплатоспроможності туроператора (турагента) чи внаслідок порушення процесу про визнання його банкрутом, здійснюється відповідною кредитною установою на підставі заяви туриста, договору на туристичне обслуговування (ваучера) та документів, що підтверджують невиконання туроператором (турагентом) договірних зобов'язань.	організації внутрішнього туризму та екскурсійної діяльності з метою вирішення державних соціальних програм. Укладання нового договору фінансового забезпечення не може бути пізніше ніж за місяць до завершення дії попереднього Туроператор безпосередньо, або за його дорученням турагент, для покриття своїх договірних зобов'язань про реалізацію туристичного продукту перед туристом (іншим замовником), несе відповідальність за збитки, що можуть бути завдані невиконанням або неналежним виконанням зобов'язань за договором на туристичне обслуговування, внаслідок неплатоспроможності або банкрутства (порушення процедури про визнання банкрутом), у тому числі й для компенсації витрат, пов'язаних з непередбаченим виїздом (евакуації) із країни (міста) тимчасового перебування. До складу виплат за неналежне виконання або невиконання туроператором (турагентом) своїх договірних зобов'язань, не входять витрати, понесені безпосередньо туристом на свій розсуд в країні (місті) тимчасового перебування, які не обумовлені в договорі на туристичне обслуговування. До витрат з евакуації відносяться витрати пов'язані з перевезенням, розміщенням та інші витрати, які не входять в вартість туристичного продукту, зазначеного у договорі на туристичне обслуговування. Для туроператорів, в залежності від організаційних форм туризму та обсягу наданих послуг за попередній звітний період, розмір фінансового забезпечення зазначається у договорі про страхування відповідальності туроператора чи банківський гарантії, та не може бути менше: - для туроператорів, які здійснюють діяльність з організації внутрішнього туризму – суми, еквівалентної 10 тисячам євро ; - для туроператорів, які здійснюють діяльність з організації в'їзного туризму – суми, еквівалентної 15 тисячам євро; Для туроператорів, які здійснюють діяльність з організації виїзного туризму: - якщо обсяг наданих послуг за попередній звітний період не перевищує чи дорівнює 1 мільйон гривень, та також туроператорів, які застосовують спрощену систему оподаткування – суми, еквівалентної 20 тисяч євро; - якщо обсяг наданих послуг за попередній період не перевищує чи дорівнює 5 мільйонів гривень – суми, еквівалентної 100 тисяч євро; - якщо обсяг наданих послуг за попередній період більше ніж 5 мільйонів гривень та менше ніж 10 мільйонів гривень – суми, еквівалентної 150 тисячам євро; - якщо обсяг наданих послуг за попередній період більше 10 мільйонів гривень – суми, еквівалентної 200 тисяч євро. Для суб'єктів туристичної діяльності, які займаються перший рік туроператорською діяльністю в сфері виїзного туризму, розмір фінансового забезпечення складає суму в еквіваленті 20 тисяч євро. Туроператори зобов'язані щорічно надавати до центрального органу виконавчої влади в галузі туризму фінансовий звіт про обсяг наданих послуг за попередній рік. Підставами для виплати грошової суми по банківській гарантії та страхового відшкодування по договору страхування відповідальності туроператора є
---	--

		встановлений факт завдання реального збитку туристу (іншому замовнику), який виник в результаті невиконання або неналежного виконання туроператором (турагентом) зобов'язань по договору на туристичне обслуговування. До реальних збитків туристів, які виникли в результаті неналежного виконання або невиконання туроператором зобов'язань по договору на туристичне обслуговування відносяться: - неналежне виконання або невиконання зобов'язань по наданню туристу послуг по перевезенню та розміщенню, які входять до договору; - наявність в туристичному продукті істотних недоліків, які включають порушення вимог до якості та безпеки туристичного продукту. Для відшкодування реального збитку, який виник через неналежне виконання або невиконання туроператором своїх зобов'язань, відповідно до договору на туристичне обслуговування, турист може звернутися з заявою до туроператора чи до туроператора та гаранта (страховика). Виплата страхового відшкодування за договором страхового відшкодування здійснюється страховиком за письмової вимоги туристу (іншому замовнику) при настанні страхового випадку. Виплата грошової суми здійснюється гарантом по банківської гарантії за письмовою вимогою туриста (іншого замовника), у разі якщо туроператор відмовився відшкодувати реальний збиток, який виник через неналежне виконання або невиконання туроператором своїх зобов'язань за договором на туристичне обслуговування. Турист або інший замовник має право вимагати від туроператора відшкодування моральної шкоди в порядку встановленому цивільним законодавством.
	Стаття 16 “Страховання туристів при здійсненні туристичних поїздок”	Стаття 16 “Страховання туристів при здійсненні туристичних подорожей”.
	Розділ IV ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	Розділ IV ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
	Стаття 20 “Договір на туристичне обслуговування”.	Стаття 20 “Договір на туристичне обслуговування”.
	За договором на туристичне обслуговування одна сторона (туроператор, турагент) за встановлену договором плату зобов'язується забезпечити надання за замовленням іншої сторони (туриста) комплексу туристичних послуг (туристичний продукт). До договору на туристичне обслуговування застосовуються загальні положення договору про надання послуг, якщо інше не передбачено законом та не суперечить суті зобов'язання. Договір на туристичне обслуговування укладається в письмовій (електронній) формі відповідно до закону. Договір на туристичне обслуговування може укладатися шляхом видачі ваучера. До укладення договору на туристичне обслуговування споживачу туристичного продукту має бути надана інформація про:	Реалізація (продаж) туристичного продукту здійснюється на підставі типового договору, який укладається в письмовій формі, між туроператором (турагентом) та туристом (іншим замовником). Форма типового договору розробляється та затверджується центральним органом виконавчої влади в галузі туризму. Договір на туристичне обслуговування повинен містити: - номер, дату, укладання, строки дії; - повну та скорочену назву суб'єкта туристичної діяльності, його юридичну та фактичну адресу (місце знаходження), контактні номери телефонів, для туроператора - номер ліцензії; - відомості про туриста (іншого замовника) туристичного продукту в межах, які необхідні для реалізації туристичного продукту; - загальну ціну туристичного продукту у гривнях; - розмір та вид фінансового забезпечення туроператора, найменування, адресу (місце знаходження), контактні номери телефонів організації, яка надала банківську гарантію чи договір страхування відповідальності, їх номер, дату та строки дії; - повну інформацію про туристичний продукт:

1) основні вимоги пропонованих до оформлення виїзних/в'їзних документів (паспорт, дозвіл (віза) на в'їзд/виїзд до країни тимчасового перебування), у тому числі інформацію щодо термінів їх оформлення; 2) медичні застереження стосовно здійснення туристичної поїздки, у тому числі протипоказання через певні захворювання, особливості фізичного стану (фізичні недоліки) і віку туристів для участі в поїздці; 3) туроператора (турагента), його місцезнаходження і поштові реквізити, наявність у туроператора ліцензії на здійснення туроператорської діяльності, сертифікатів відповідності та іншу інформацію відповідно до законодавства про захист прав споживачів; {Пункт 3 частини четвертої статті 20 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2608-VI (2608-17) від 19.10.2010} 4) розмір фінансового забезпечення туроператора чи турагента на випадок його неплатоспроможності чи неспроможності (банкрутства) та кредитну установу, яка надала таке забезпечення. До початку надання туристичних послуг споживачу за його вимогою повинна бути надана інформація: про загальні умови типового (публічного) договору на надання туристичних послуг (за його наявності); програма туристичного обслуговування; характеристика транспортних засобів, що здійснюють перевезення, у тому числі їх вид і категорія, терміни стикувань (сполучення) рейсів, а також інша обов'язкова інформація, передбачена кодексами і правилами перевезень (якщо перевезення входить до складу туристичного обслуговування); характеристика готелів, інших місць розміщення туристів, у тому числі їх місце розташування, класифікація за законодавством країни (місця) тимчасового перебування, відомості про підтвердження відповідності послуг готелю встановленим вимогам, відомості про правила тимчасового проживання, строки і порядок оплати готельного обслуговування, а також інша обов'язкова інформація, передбачена цим Законом, іншими нормативно-правовими актами (якщо готельне обслуговування входить до	– програму перебування; – дату та час початку (закінчення) туристичної подорожі; – маршрут туристичної подорожі; – норми забезпечення необхідного рівня безпеки туриста, відповідно до статті 13 даного Закону; – умови туристичної подорожі, які включають до себе, якщо такі входять до складу туристичного продукту: інформацію про умови проживання (категорію та розташування засобів розміщення), умови харчування, послуги по перевезенню туриста в країну (місто) тимчасового перебування, дата та час рейсів, терміни стикувань (сполучення) рейсів, характеристику транспортних засобів що здійснюють перевезення (від та категорію), послуги по перевезенню в країні (місті) тимчасового перебування характеристику транспортних засобів що здійснюють перевезення (від та категорію), наявність та тематику екскурсійного обслуговування, наявність екскурсіводів, гідів-перекладачів, інструкторів-провідників та додаткові послуги; – права, обов'язки та відповідальність сторін; – умови змін та розірвання договору; – порядку та строках пред'явлення туристом претензій (в письмовій, електронній чи усній формі) до туроператора (турагента) про порушення туроператором (турагента) умов договору; – порядку та строках пред'явлення туристом вимог про виплату відшкодування по договору фінансової відповідальності, та також про підстави для здійснення таких виплат. Інші умови договору визначаються по угоді сторін. Кожна із сторін договору може вимагати внесення змін чи розірвання договору у зв'язку із істотними змінами обставин, з яких виходили сторони при укладенні договору. До істотних змін обставин відносяться: погіршення умов та зміна термінів подорожі, вказаних у договорі про туристичне обслуговування; різка зміна курсу національних валют; непередбачене збільшення транспортних тарифів; неможливість туристом здійснити подорож через хворобу, неотримання візи в країну тимчасового перебування; інші обставини, які визначені у договорі. Турист вправі відмовитися від виконання договору до початку подорожі, за умови оплати туроператору або турагенту фактично понесених ними витрат за послуги, наданих до повідомлення, окрім випадків, обумовлених в статті 13 Закону. Витрати, понесені туроператором або турагентом, які не повертаються у разі відмови туристом від подорожі, визначаються у договорі про туристичне обслуговування. Туроператор або турагент може відмовитись від виконання договору лише за умови повного відшкодування туристу (замовнику) суми, зазначеної у договорі та збитків заподіяних у наслідку розірвання договору, крім випадків, коли це відбулося з вини туриста (замовника). Зміна ціни туристичного продукту, погодженої сторонами, можлива лише у випадках, передбачених договором, і не більше ніж на 5 відсотків від первісної
--	---

складу послуг з туристичного обслуговування); про звичай місцевого населення, пам'ятки природи, історії, культури та інші об'єкти туристичного показу, що знаходяться під особливою охороною, стан навколишнього природного середовища, санітарну та епідеміологічну обстановку; про правила в'їзду до країни (місця) тимчасового перебування та перебування там; про види і способи забезпечення харчування під час туристичної поїздки; про види та тематику екскурсійного обслуговування, порядок зустрічей і проводів, супроводу туристів; про дату і час початку та закінчення туристичного обслуговування, його тривалість; відомості про мінімальну кількість туристів у групі, терміни інформування туриста про те, що туристична поїздка не відбудеться через недобір групи; відомості про страхову організацію, що здійснює страхування ризиків, пов'язаних з наданням туристичного обслуговування, розмір страхових відшкодувань, порядок і умови їх виплати; про ціну туристичного обслуговування і порядок здійснення оплати; про місце перебування організації (організацій), уповноваженої туроператором на прийняття претензій туристів, а також про адреси і телефони українських дипломатичних установ у країні тимчасового перебування або місцевих служб, до яких можна звернутися у разі виникнення труднощів під час туристичної поїздки. Кожна із сторін договору може вимагати внесення змін або розірвання договору у зв'язку з істотними змінами обставин, з яких вони виходили при укладенні договору. До істотних змін обставин належать: 1) погіршення умов подорожі, зміна термінів подорожі; 2) непередбачене збільшення транспортних тарифів; 3) введення нових або підвищення діючих ставок податків і зборів та інших обов'язкових платежів; 4) різка зміна курсу національних валют; 5) інші підстави, за домовленістю сторін.	вартості. У разі підвищення вартості туристичної подорожі, турист має право відмовитися від виконання договору, а туроператор (турагент) зобов'язаний повернути туристу всі раніше сплачені кошти. Скарги та претензії до виконання умов договору та якості туристичного продукту, подаються туристом (іншим замовником) туроператору (турагенту) в письмовій формі протягом 20 робочих днів. Відповіді на скарги та претензії належить не пізніше 10 робочих днів зі дня їх отримання. Права, обов'язки та відповідальність сторін між туроператором та турагентом визначаються відповідно до загальних положень про агентський договір, якщо інше не передбачене договором між ними, а також цим Законом.
---	--

	Турист вправі відмовитися від виконання договору до початку подорожі за умови оплати туроператору або турагенту фактично понесених ними витрат за послуги, надані до цього повідомлення. Туроператор або турагент вправі відмовитися від виконання договору лише за умови повного відшкодування замовникові збитків, підтверджених у встановленому порядку та заподіяних внаслідок розірвання договору, крім випадку, коли це відбулося з вини туриста. Якість туристичних послуг повинна відповідати умовам договору, порядок і способи захисту порушених прав туристів визначаються законодавством про захист прав споживачів. Зміна ціни туристичного продукту, погодженої сторонами, можлива лише у випадках, передбачених договором, і тільки при істотній зміні обставин, передбачених частиною сьомою цієї статті, але не пізніше ніж за 10 днів до початку туристичної подорожі у випадку, якщо її тривалість становить більше ніж 10 днів, за 5 днів до початку туристичної поїздки у випадку, якщо її тривалість становить від 2 до 10 днів, за 48 годин до початку туристичної поїздки у випадку, якщо її тривалість становить один день. При цьому збільшення ціни туристичного продукту не може перевищувати 5 відсотків його первісної ціни. У разі перевищення ціни туристичного продукту більше ніж 5 відсотків первісної ціни турист має право відмовитися від виконання договору, а туроператор (турагент) зобов'язаний повернути йому всі раніше сплачені кошти. Туроператор (турагент) може в договорі з туристом обмежити свою відповідальність розміром подвійної плати вартості туристичного продукту (туристичних послуг), якщо туроператор (турагент) несе перед туристом одноособову відповідальність за шкоду, що виникла внаслідок дій (бездіяльності) одного з виконавців послуг, обумовлених договором. Права й обов'язки, відповідальність сторін та інші умови договору між туроператором і турагентом визначаються відповідно до загальних положень про агентський договір, якщо інше не передбачено договором між ними, а також цим Законом. Відповідальність за шкоду,	
--	--	--

	заподіяну життю, здоров'ю та майну туриста, визначається відповідно до цивільного законодавства, якщо договором на туристичне обслуговування не передбачена підвищена відповідальність туроператора.	
	Стаття 21 “Договір на екскурсійне обслуговування”	Стаття 21 “Договір на екскурсійне обслуговування”
	За договором на екскурсійне обслуговування одна сторона (суб'єкт, що здійснює туристичну діяльність) за встановлену договором плату зобов'язується надати за замовленням іншої сторони (екскурсанта) обслуговування, істотною частиною якого є послуги екскурсовода (гіда-перекладача) загальною тривалістю не більше 24 годин, які не включають у себе послуги з розміщенням. Договір на екскурсійне обслуговування укладається за правилами, визначеними цивільним законодавством, у тому числі шляхом видачі ваучера. Загальні положення про договір на надання послуг застосовуються до договору на екскурсійне обслуговування, якщо інше не передбачено законом та не суперечить суті зобов'язання...	За договором на екскурсійне обслуговування одна сторона (суб'єкт, що здійснює туристичну діяльність) за встановлену договором плату зобов'язується надати за замовленням іншої сторони (екскурсанта) обслуговування, істотною частиною якого є послуги екскурсовода (гіда-перекладача) загальною тривалістю не більше 24 годин, які не включають у себе послуги з розміщенням. Договір на екскурсійне обслуговування укладається за правилами, визначеними цивільним законодавством, з обов'язковим врахуванням норм безпеки статті 13 даного Закону, у тому числі шляхом видачі ваучера. Загальні положення про договір на надання послуг застосовуються до договору на екскурсійне обслуговування, якщо інше не передбачено законом та не суперечить суті зобов'язання...
	Стаття 24. Права та обов'язки суб'єктів туристичної діяльності	Стаття 24 “Права та обов'язки суб'єктів туристичної діяльності”.
	Суб'єкти туристичної діяльності мають право: виробляти і реалізовувати туристичні послуги згідно із законодавством; вносити пропозиції щодо охорони туристичних ресурсів України, їх збереження та відновлення, порядку використання; вносити пропозиції щодо вдосконалення освітніх програм з професійного навчання в галузі туризму, підвищення рівня професійної підготовки працівників і фахівців у галузі туризму; на встановлення об'єктам туристичної інфраструктури (готелям, іншим об'єктам, призначеним для надання послуг з розміщення, закладам харчування, курортним закладам тощо), власниками яких вони є, відповідної категорії; на отримання в установленому порядку інформації, необхідної для здійснення їх діяльності, в органах державної влади та органах місцевого самоврядування; брати в установленому порядку участь у розробці програм розвитку туризму та курортно-рекреаційної сфери; визначати та оприлюднювати	Суб'єкти туристичної діяльності мають право: виробляти і реалізовувати туристичні послуги згідно із законодавством; вносити пропозиції щодо охорони туристичних ресурсів України, їх збереження та відновлення, порядку використання; вносити пропозиції щодо вдосконалення освітніх програм з професійного навчання в галузі туризму, підвищення рівня професійної підготовки працівників і фахівців у галузі туризму; на встановлення об'єктам туристичної інфраструктури (готелям, іншим об'єктам, призначеним для надання послуг з розміщення, закладам харчування, курортним закладам тощо), власниками яких вони є, відповідної категорії; на отримання в установленому порядку інформації, необхідної для здійснення їх діяльності, в органах державної влади та органах місцевого самоврядування; брати в установленому порядку участь у розробці програм розвитку туризму та курортно-рекреаційної сфери; оприлюднювати шляхом опублікування умови типового договору на надання туристичних послуг визначати мінімальну кількість туристів (екскурсантів) у групі; на відшкодування збитків, заподіяних внаслідок незаконних рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб чи заподіяних суб'єктами туристичної діяльності.

шляхом опублікування загальні умови типового (публічного) договору на надання туристичних послуг; визначати мінімальну кількість туристів (екскурсантів) у групі; на відшкодування збитків, заподіяних внаслідок незаконних рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб чи заподіяних суб'єктами туристичної діяльності. Суб'єкти туристичної діяльності зобов'язані: проводити діяльність у галузі туризму, яка підлягає ліцензуванню, лише за наявності ліцензій; надавати туристичні послуги, що підлягають обов'язковій сертифікації, після проведення такої сертифікації в установленому порядку; залучати до надання туристичних послуг осіб, які відповідають встановленим законодавством відповідним кваліфікаційним вимогам, а у випадках, визначених цим Законом, також мають відповідні дозволи на право здійснення туристичного супроводу; надавати туристам необхідну і достовірну інформацію про туристичні послуги, права, обов'язки та правила поведінки туристів (екскурсантів), умови страхування, порядок відшкодування завданих збитків, умови відмови від послуг, правила візового митного режиму, перетинання державного кордону та іншу інформацію, передбачену цим Законом; надавати туристичні послуги в обсягах та в терміни, обумовлені договором; виконувати вимоги закону щодо забезпечення безпеки туристів, охорони туристичних ресурсів України та довкілля; вести облікову та іншу визначену законодавством документацію, надавати в установленому порядку бухгалтерську та статистичну звітність; відшкодовувати в установленому порядку збитки, завдані туристам (екскурсантами), іншим особам та довкіллю.	Суб'єкти туристичної діяльності зобов'язані: проводити діяльність у галузі туризму, яка підлягає ліцензуванню, лише за наявності ліцензій; надавати туристичні послуги, що підлягають обов'язковій сертифікації, після проведення такої сертифікації в установленому порядку; залучати до надання туристичних послуг осіб, які відповідають встановленим законодавством відповідним кваліфікаційним вимогам, а у випадках, визначених цим Законом, також мають відповідні дозволи на право здійснення туристичного супроводу; до укладання типового договору надавати туристам необхідну і достовірну інформацію про туристичні послуги, права, обов'язки та правила поведінки туристів (екскурсантів), умови страхування, порядок відшкодування збитків, умови відмови від послуг, провила візового та митного режиму, перетинання державного кордону та іншу інформацію передбачену цим Законом” укладати типові договори з туристами в письмовій формі, надавати туристичні послуги в обсягах та в терміни, обумовлених у договорі” виконувати вимоги закону щодо забезпечення безпеки туристів, охорони туристичних ресурсів України та довкілля; вести облікову та іншу визначену законодавством документацію, надавати в установленому порядку бухгалтерську та статистичну звітність; відшкодовувати в установленому порядку збитки, завдані туристам (екскурсантами), іншим особам та довкіллю.
--	--

Народні депутати України

Б.Д.Дейч (029)

О.В.Зац (495)

